

بررسی اثرات تزریق دگزامتاژون در ناحیه شکنج دندانه دار (Dentate Gyrus) هیپوکمپ بر ذخیره حافظه در موش سفید بزرگ آزمایشگاهی

عباسعلی و فایی^{*} (M.Sc)^{۲،۱}، علی رشیدی پور^۲ (Ph.D)، محمدرضا شریفی^۱ (M.D)

۱- دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - دانشکده پزشکی - بخش فیزیولوژی

۲- دانشگاه علوم پزشکی سمنان - دانشکده پزشکی - بخش فیزیولوژی

چکیده

سابقه و هدف: شواهد زیادی نشان می‌دهند که گلوکوکورتیکوئیدها بر یادگیری و حافظه در شرایط استرس اثر می‌گذارند. از طرفی بعضی از ساختارهای مغزی به ویژه هیپوکمپ در یادگیری‌های هیجانی نقش اساسی را بازی می‌کنند. وجود گیرندهای گلوکوکورتیکوئید با تراکم بالا در ساختار فوق و آزاد شدن گلوکوکورتیکوئید در هنگام استرس، احتمال نقش آنها را در یادگیری‌های هیجانی مطرح می‌کند. هدف این تحقیق بررسی نقش گلوکوکورتیکوئیدها در ناحیه شکنج دندانه دار هیپوکمپ در تثبیت اطلاعات تازه آموخته شده در مدل رفتاری یادگیری احترازی غیرفعال می‌باشد.

مواد و روش‌ها: موش‌های نر با وزن ۱۸۰ تا ۲۰۰ گرم در این مطالعه استفاده شدند. ابتدا به صورت دو طرفه روی ناحیه شکنج دندانه دار هیپوکمپ کانول راهنما قرار داده شد. یک هفته بعد، موش در دستگاه احترازی غیرفعال آموزش داده شد (۱ میلی آمپر شوک DC برای مدت ۱/۵ ثانیه) و بلا فاصله، ۶۰، ۹۰ و ۱۲۰ دقیقه بعد از آموزش دگزامتاژون به عنوان یک آگونیست گلوکوکورتیکوئید (۱/۰ میکرو گرم در ۰/۶ میکرو لیتر به ازای هر طرف) به صورت دو طرفه داخل هسته فوق تزریق شد. ۴۸ ساعت بعد تست بخارتر آوری انجام شد که در طی آن مدت زمانی که طول می‌کشید تا حیوان وارد محفظه تاریک دستگاه شود و مدت زمانی که در آن باقی می‌ماند در طی ۱۰ دقیقه تست یاد داشت شد.

یافته‌ها: نتایج نشان می‌دهد که تزریق بلا فاصله و همچنین ۶۰ دقیقه دارو پس از آموزش به طور قابل توجه ای ذخیره حافظه را افزایش می‌دهد ولی این اثر در زمان‌های ۹۰ و ۱۲۰ دقیقه دیده نشد.

نتیجه گیری: یافته فوق نشان می‌دهد که فعال شدن گیرندهای گلوکوکورتیکوئید در هیپوکمپ نقش مهمی در افزایش ذخیره اطلاعات تازه آموخته شده مربوط به حوادث هیجانی تا حد اقل ۶۰ دقیقه بعد از رخداد حادث دارد.

واژه‌های کلیدی: گلوکوکورتیکوئیدها، هیپوکمپ، یادگیری، حافظه، دگزامتاژون، شکنج دندانه دار،

مقدمه

به خوبی حفظ می‌شوند [۱۹،۵]. شواهد موجود نشان می‌دهد که در طی استرس، گلوکوکورتیکوئیدها مترشحه از غده فوق کلیوی نقش مهمی در تعدیل حافظه طولانی مدت بازی می‌کنند [۱۱،۱۰]. گلوکوکورتیکوئیدها خیلی لیپوفیلیک هستند و فوراً وارد مغز شده و مستقیماً به دو نوع از گیرندهای داخل سلولی خود

تنظیم و کنترل هر فرآیند ساده تا پیچیده به اطلاعاتی نیازمند است که باید به گونه‌ای توسط فرآیندهای یادگیری و حافظه ذخیره شوند تا در موقع لزوم مورد استفاده قرار گیرند [۱۲]. یکی از عواملی که بر یادگیری و حافظه اثر می‌گذارد وقایع هیجانی هستند که اثرات آنها

* نویسنده مسئول. تلفن: ۳۲۰۸۰، فاکس: ۲۱۵۵۱

حافظه در DG توسط گلوكورتيكوتوكينيدها ناشی از فعل شدن GR در DG می باشد. همچنین شناخته شده که گلوكورتيكوتوكينيدها می توانند فعالیت نورادرنرژیک را در هیپوکمپ تعدیل کنند و از این طریق بخشی از اثرات خودشان را اعمال کنند [۴، ۱۰]. در این مطالعات دقیقاً مشخص نشده است که تا چه مدت بعد از آموزش، حضور گلوكورتيكوتوكينيدها در هیپوکمپ برای ذخیره حافظه ضروری است. از این رو، هدف از این مطالعه بررسی نقش گلوكورتيكوتوكينيدها در تعدیل حافظه در زمان های مختلف بعد از آموزش بود.

مواد و روش ها

حيوانات. در این مطالعه موش های نرا از تزاد ویستار با وزن ۲۰۰-۱۸۰ گرم استفاده شدند. موش ها در قفس های چهار تایی و در یک اطاق با درجه حرارت ۲۲ درجه سانتیگراد و ۱۲ ساعت تاریکی و ۱۲ ساعت روشنایی نگهداری شدند و غذا و آب به طور آزادانه در اختیار آنها بود.

روش جراحی. موش ها با ترکیب دارویی کتابیمین (به میزان ۱۰۰ میلی گرم به ازای هر کیلوگرم) و رمپوان (به میزان ۱۴ میلی گرم به ازای هر کیلوگرم) با تزریق داخل عضلانی بیهوش شدند. سپس جمجمه موش در دستگاه استریوتابکس فیکس شده و دو کانول فلزی از جنس ضد زنگ (شماره ۲۲ و طول ۱۰ میلی متر) طبق اطلس Paxinous و Watson [۱۸] درست بالای ناحیه DG هیپوکمپ در هر طرف (AP= -3.8 mm و DV= ۱ و ML= ±2.4 شدن (شکل ۱). کانول ها با کمک دو پیچ ظریف عینک و اکریل دندانپزشکی به استخوان جمجمه فیکس شدند. برای جلوگیری از بسته شدن کانول ها، یک سیم ظریف از جنس مس که به روغن معدنی آغشته شده بود به داخل کانول قرار داده شد. بلا فاصله پس از جراحی برای جلوگیری از عفونت، پسی سیلین به میزان ۱۵۰۰۰ - ۳۰۰۰۰ واحد به صورت عضلانی تزریق شد و تازمان به هوش آمدن موش ها در درجه حرارت کنترل شده قرار

که عبارت اند از گیرنده مینرالوکورتيكوتوكينيد (Mineralocorticoid receptor, MR) و گیرنده گلوكورتيكوتوكينيد (Glucocorticoid receptor, GR) [۸، ۲۱]. گیرنده GR تمایل زیادی برای لیگاندهای سنتتیک مثل دگراماتازون دارد. ترشح گلوكورتيكوتوكينيدها در پاسخ به حوادث هیجانی دو اثر مهم به دنبال دارد: ۱- به پاسخ های سریع بدن نسبت به حوادث استرسی کمک می کنند و ۲- موجب افزایش حافظه اخباری به دنبال تحریکات تجربی شده و به پاسخ های آینده کمک می کنند.

شواهد زیادی نشان می دهند که هیپوکمپ یک ساختار مهم مغزی است که در ذخیره حافظه مربوط به رویدادهای هیجانی شرکت می کند [۱۲، ۱۴]. هیپوکمپ دارای مقادیر تراکم بالایی از GR و MR می باشد [۲، ۴، ۲۰]. تزریق موضعی گلوكورتيكوتوكينيدها در هیپوکمپ ذخیره حافظه را در مدل های مختلف بررسی حافظه تعدیل می کنند [۱۵، ۱۶]. نشان داده شده است که فعل شدن GR یادگیری احترازی غیر فعال را افزایش می دهد [۱۳، ۱۷]. تزریقات بعد از آموزش ۲۸۳۶۲ RU به عنوان آگونیست گیرنده GR به داخل بطن جانبی با افزایش یادگیری در مدل یادگیری احترازی غیرفعال همراه است [۱۷]. خارج کردن غدد آدرنال ۴ تا ۵ روز قبل از آموزش با اختلال در حافظه همراه است. این اثر را می توان با تزریق دگراماتازون (۳/۰ میلی گرم به ازای هر کیلوگرم) بلا فاصله بعد از آموزش بلوک کرد [۸]. همچنین تزریق آنتاگونیست اختصاصی GR، RU، ۳۸۴۸۶، بعد از آموزش به داخل بطن جانبی سبب اختلال حافظه می شود و این اثر با تخریب شکنج دندانه دار (Dental gyrus, DG) بلوک می شود [۱۳]. بنابراین، این یافته ها نشان می دهد که DG یک ساختمان مهم مغزی است که در تعدیل ذخیره حافظه توسط گلوكورتيكوتوكينيدها شرکت می کند [۱۵، ۱۹]. تزریق آگونیست GR، RU ۲۸۳۶۲، مستقیماً به داخل DG به صورت وابسته به دوز حافظه را افزایش می دهد [۱۱]. این موضوع نشان می دهد که اثرات افزایش ذخیره

میلیمتر) قرار داده شده بود که وارد کانول می شد و در سر دیگر سرنگ هامیلتون قرار می گرفت. تزریق با سرعت ۵/۰ میکرو لیتر در مدت ۴۵ ثانیه با کمک پمپ اتوماتیک صورت می گرفت و سوزن تزریق به مدت ۲ دقیقه برای جلوگیری از پس زدن مایع در داخل کانول باقی می ماند. تست بخار آوری ۴۸ ساعت بعد از آموزش، تست بخار آوری انجام شد. حیوان در قسمت روشن پشت به درب قرار داده شد و پس از چرخیدن موش به طرف درب، درب باز شد. زمانی که طول می کشید (Step-through latency, STL) تا حیوان وارد قسمت تاریک شود و کل مدت زمانی که حیوان در مدت ۶۰۰ ثانیه تست در قسمت روشن و تاریک به سر می برد یادداشت شد.

بافت شناسی. برای پی بردن به محل قرار گرفتن کانول، بعد از کامل شدن تست های رفتاری موش ها با دوز بالایی از اورتان (۱/۵ گرم به ازاء کیلو گرم) بی هوش شدند و مغز آنها خارج گشته و برای ۴۸ ساعت در فرمالین ۱۰٪ قرار داده شد. سپس مقاطع ۴۰ میکرومتری تهیه شد و با کریستال ویولت رنگ آمیزی شد و در زیر میکروسکوپ نوری مشاهده شد. داده های حیوان هایی که در آنها کانول در هسته مورد نظر قرار نگرفته بود از بررسی آماری حذف گردید.

آنالیز آماری. نتایج با آزمون آماری غیر پارامتریک Mann-Whitney آنالیز شدند. $P < 0.05$ به عنوان سطح معنی دار در نظر گرفته شد.

نتایج

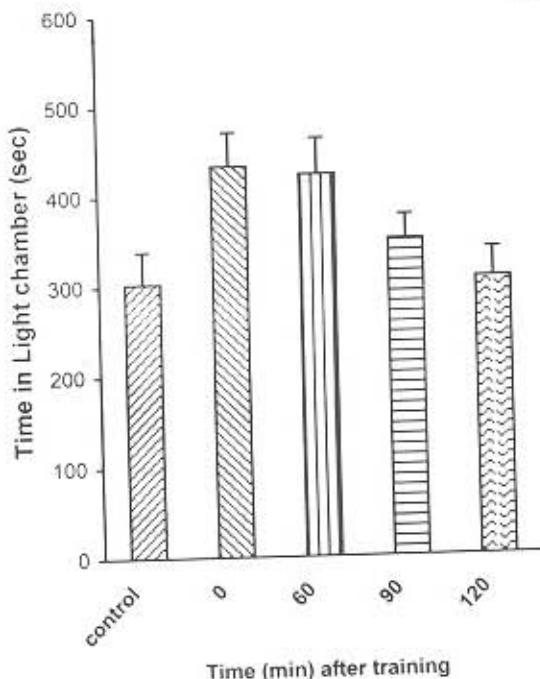
آنالیز STL گروه های مختلف در بار اول آموزش عدم تفاوت بین گروه های مختلف را نشان می دهد که حاکی از همگونی و یکنواختی گروه های مختلف است (داده ها نشان داده نشده است). شکل ۲ و ۳ نتایج به بخار آوری را دو روز بعد از آموزش نشان می دهد. گروه های STL مختلف در شکل ۲ نشان داده شده است. آنالیز داده ها حاکی از این است که تزریق بلا فاصله و ۶۰ دقیقه پس از

داشتند. دستگاه یادگیری احترازی غیرفعال یک محفظه پلاکسی گلاس مکعب مستطیل با طول ۹۱ سانتیمتر، عرض ۲۰ سانتیمتر در قسمت بالا و ۶/۴ سانتیمتر در قسمت کف و ۲۰ سانتیمتر ارتفاع بود. دستگاه توسط یک درب گیوتینی به دو قسمت روشن به طول ۳۱ سانتیمتر و تاریک ۶۰ سانتیمتر تقسیم شده بودند. در کف هر دو بخش میله های ضد زنگ به فاصله یک سانتیمتر از هم قرار داشتند و کف قسمت تاریک دستگاه به یک مدار الکتریکی وصل بود که با روشن شدن کلید مدار، جریان الکتریکی با مدت، شدت، و فرکانس مشخص از کف آن عبور می کرد. دستگاه در یک محل بدون صدا و رفت و آمد قرار گرفته بود.

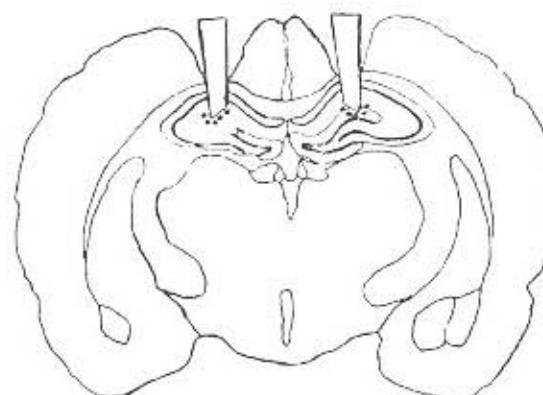
سازش یافتن. یک هفته پس از جراحی، همه گروه های آموزشی به دستگاه عادت داده شدند. هر موش ابتدا در قسمت روشن دستگاه پشت به درب قرار داده شد و وقتی که موش به طرف درب می چرخید درب باز می شد و اجازه داده می شد حیوان وارد قسمت تاریک شود. بلا فاصله درب بسته می شد و حیوان از قسمت تاریک گرفته و به نفس باز گردانیده می شد. این روش برای دو بار دیگر در فواصل ۳۰ دقیقه ای تکرار گردید. آموزش (اکتساب یادگیری). ۳۰ دقیقه بعد از بار سوم سازش یافتن، اکتساب یادگیری انجام شد. به دنبال وارد شدن موش به قسمت تاریک درب بسته شده و شوک الکتریکی با شدت ۱ میلی آمپر و به مدت ۱/۵ ثانیه از طریق سیم های استیل تعییه شده در کف قسمت تاریک به حیوان اعمال شد.

روش تزریق دگزامتاژون. بعد از آموزش، بلا فاصله موش از دستگاه خارج شد و دگزامتاژون (آگونیست گلوكورتیکوئید) بطور دو طرفه به میزان ۱/۰ میکرو گرم در ۶/۰ میکرو لیتر به ازاء هر طرف هم زمان تزریق شد. برای تزریق از سرنگ هامیلتون ۱۰ میکرو لیتری و لوله پلی اتیلن استفاده شد. در یک سر لوله پلی اتیلن یک سوزن تزریق (شماره ۲۷ با طول ۱۲

شکل ۳ زمان گذرانده شده را در محفظه روشن توسط گروه های مختلف را نشان می دهد. آنالیز داده ها نتایج مشابه آنالیز STL بودست می دهد. تزریق بلا فاصله و ۶۰ دقیقه پس از آموزش دگزامتاژون به داخل DG هیپوکمپ در مقایسه با گروه کنترل به طور معنی داری بخاطر آوری اطلاعات را افزایش داده است ($P < 0.02$) ولی تفاوت بعد از ۹۰ و ۱۲۰ دقیقه اختلاف معنی داری را نشان نمی دهد.

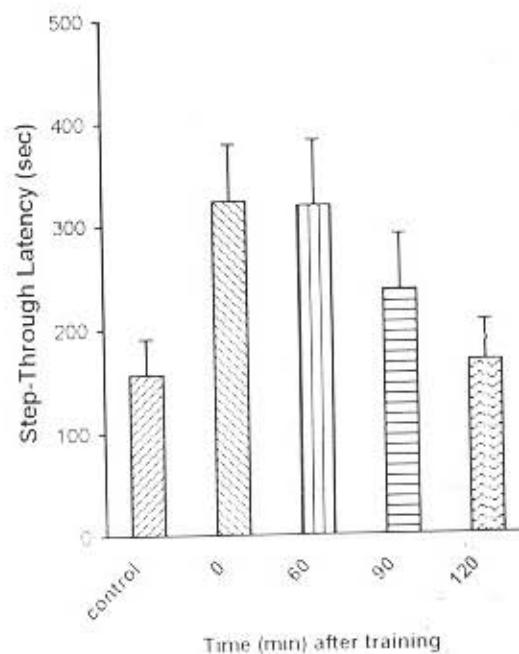

نمودار ۳. اثر تزریق دگزامتاژون بر ثبیت یادگیری احترازی غیرفعال. محور عمودی، میانگین (+ میانگین انحراف معیار) زمان گذرانده شده در محفظه روشن در طی آزمایش به خاطر آوری که دو روز بعد از آموزش انجام شده است. $P < 0.02$ * در مقایسه با گروه کنترل.

شکل ۱. نمایش ترسیمی یک صفحه کرونال از میان مکان تزریق با اقتباس از اطلس Paxinos و Watson [۱A]. لکه های توپر مکان سوزن را در چندین مورد آزمایشی نشان می دهد که جایگاه آنها صحیح ارزیابی شده است.

آموزش دگزامتاژون به داخل DG هیپوکمپ در مقایسه با گروه کنترل به طور معنی داری بخاطر آوری اطلاعات را افزایش داده است ($P < 0.02$) ولی تفاوت بعد از ۹۰ و ۱۲۰ دقیقه اختلاف معنی داری را نشان نداد.

نمودار ۲. اثر تزریق دگزامتاژون بر ثبیت یادگیری احترازی غیرفعال. محور عمودی، میانگین (+ میانگین انحراف معیار) STL در طی آزمایش به خاطر آوری که دو روز بعد از آموزش انجام شده است. $P < 0.02$ * در مقایسه با گروه کنترل.

بحث
مهم ترین یافته های این مطالعه عبارت اند از: ۱- تزریق مستقیم دگزامتاژون به داخل ناحیه DG هیپوکمپ سبب افزایش میزان بخاطر آوری موارد یاد گرفته جدید در مدل یادگیری احترازی غیرفعال می شود و ۲- این اثر وابسته به زمان است به طوری که حداقل تا ۶۰ دقیقه بعد از آموزش، تزریق دگزامتاژون سبب افزایش ذخیره حافظه می شود.

هیپوکمپ حاوی تراکم بالایی از گیرنده های گلوکورتیکوئید و یکی از جایگاه های هدف برای

فعال نیست. نشان داده شده است که تخریب DG بطور کامل اثرات گلوکوکورتیکوئیدها را در تعدیل ذخیره حافظه بلوك می کند. یافته های مطالعه اخیر نه تنها این یافته را تایید می کند بلکه نشان می دهد که گیرنده های گلوکوکورتیکوئیدها DG هیپوکمپ نقش کوتاه مدت در ذخیره حافظه بازی می کند. DG هیپوکمپ با ساختارهای دیگر مغزی به ویژه آمیگدال تعامل دارد. بنابراین، ممکن است که هیپوکمپ در واسطه گری اثرات گلوکوکورتیکوئید بر حافظه با آمیگدال تعامل داشته باشد. این نظر توسط مطالعات قبلی مبنی بر این که آمیگدال فعالیت گیرنده گلوکوکورتیکوئید را در هیپوکمپ تعدیل می کند تأیید می شود. از طرف دیگر نشان داده شده است که یک آمیگدال سالم برای پلاستیسیتی در داخل هیپوکمپ مورد نیاز است و پیشنهاد شده است که آن به عنوان یک کوفاکتور برای این فرآیند می باشد [۱۳].

به طور کلی مطالعه ما نشان می دهد که حضور گلوکوکورتیکوئیدها در DG هیپوکمپ نقش مهمی در تثبیت اطلاعات بازی می کند و اثر آن وابسته به زمان است و حداقل فعالیت آنها تا ۶۰ دقیقه بعد از آموزش برای تثبیت اطلاعات ضروری است. البته برای تعیین سیستم های نروترانسمیتری درگیر و اثرات متقابل با نواحی دیگر مطالعات بیشتری لازم است.

تقدیر و تشکر

از آقای دکتر علایی که با راهنمایی های ارزشمندان اینجنبان را در انجام این تحقیق یاری نمودند و نیز از همکاران بخش فیزیولوژی اصفهان و سمنان تشکر و قدردانی می شود.

منابع

- [1] Birmingham, M.K., Dexamethasone target sites in the central nervous system and their potential relevance to mental illness, *Cell Mol. Neurobiol.*, 13 (1993) 373-386.

گلوکوکورتیکوئیدها در پاسخ به استرس آزاد می شوند و اثرات فراوانی روی آناتومی و فیزیولوژی هیپوکمپ و اعمال رفتاری مرتبط با این ساختمان دارد [۲۰، ۱۳]. این اثرات در کوتاه مدت بطور مهم تر روی سلول های هرمی در ناحیه CA می باشد در حالی که DG و گرانول های سلولی ظاهرآ بطور وسیع تحت تاثیر نبوده است. ولی افزایش مزمن گلوکوکورتیکوئیدها موجب دزنراسیون مرفلوژیک سلولهای ناحیه CA3 می شود [۲۲، ۱۳]. بر عکس کاهش در گلوکوکورتیکوئیدها به دنبال آدنالکتومی سبب تغییرات مرفلوژیک شامل مرگ سلولی در سلول های گرانول DG می شود در حالی که اثر کمی بر سلول های هرمی هیپوکمپ دارد [۲۲، ۲۱].

مطالعات قبلی نشان داده است که ناحیه DG حاوی TRAKM بالای گیرنده GR است [۲۱، ۲۰] و تزریق RU 38362، آگونیست اختصاصی GR، به داخل DG هیپوکمپ باعث افزایش ذخیره حافظه می شود [۱۶، ۱۳]. همچنین شواهد موجود نشان می دهد که فعال شدن گیرنده های گلوکوکورتیکوئیدی در هیپوکمپ نقش مهمی در واسطه گری اثرات تزریق محیطی گلوکوکورتیکوئیدها بر حافظه بازی می کند [۱۳]. تزریق آنتاگونیست بتا آدرنرژیک به داخل DG هیپوکمپ افزایش حافظه ناشی از اثر سیستمیک یا داخل DG هیپوکمپ گلوکوکورتیکوئید را بلوك می کند [۱۵، ۸]. این یافته نشان می دهد که گلوکوکورتیکوئیدها از طریق فعال نمودن سیستم نورآدرنرژیک هیپوکمپ بر ذخیره حافظه اثر می گذارند [۲۰]. نتایج تحقیق ما، این یافته را که فعال شدن گیرنده GR هیپوکمپ سبب افزایش حافظه می شود را تایید می کند. علاوه بر این، یافته های ما نشان می دهد که این اثر وابسته به زمان است و حداقل تا ۶۰ دقیقه بعد از آموزش دیده می شود. این موضوع نشان می دهد که فعال شدن گیرنده گلوکوکورتیکوئیدها در DG هیپوکمپ برای مدت کوتاهی جهت تثبیت اطلاعات ضروری است و همچنین نشان می دهد که هیپوکمپ محل ذخیره طولانی مدت اطلاعات مربوط به یادگیری احترازی غیر

- amygdala complex, *Brain Res.*, 446 (1988) 37-49.
- [10] McGaugh, J.L., Involvement of hormonal and neuromodulatory systems in the regulation of memory storage, *Annu. Rev. Neurosci.*, 12 (1989) 255-287.
- [11] McGaugh, J.L., Dissociating learning and performance drug and hormone enhancement of memory storage, *Brain Res. Bull.*, 23 (1989) 339-345.
- [12] Rashidy-Pour, A., Motamedi, F. and Motaged-Larijani, Z., Effects of reversible inactivation of the medial septal area on reference and working memory versions of the morris water maze, *Brain Res.*, 709 (1996) 131-140.
- [13] Pavlides, C., Watanabe, Y. and McEwen, B., Effects of Glucocorticoids on hippocampal long-term potentiation, *Hippocampus*, 3(1993) 183-192.
- [14] Roozendaal, B., Koolhaas, J.M. and Bohus, B., Central amygdala involvement in neuroendocrine correlates of conditioned stress responses, *J. Neuroendocrin.*, 4 (1992) 483-489.
- [15] Roozendaal, B. and McGaugh, J.L., Amygdala nuclei lesions differentially affect glucocorticoid-induced memory enhancement in an inhibitory avoidance task, *Neurobiol. learn. Mem.*, 65 (1996) 1-8.
- [16] Roozendaal, B. and McGaugh, J.L., Basolateral amygdala lesions block glucocorticoid induced modulation of memory for spatial learning, *Behav Neurosci.*, 110 (1996) 1074-1083.
- [2] Bohus, B., Bohus, R.I., Lakkema, D.S., Koolhaas, J.M., Nyakas, C., Oottmerssen, G., Prins, A., Deruiter, A. and Stettens, A., Neuroendocrine states and behavioral and physiological stress responses, *Prog. Brain Res.*, 17 (1987) 57-70.
- [3] Cahill, L. and Prins, B., β -Adrenergic activation and memory for emotional event, *Nature*, 371 (1994) 702-704.
- [4] Cahill, L. and McGaugh, J.L., Mechanisms of emotional arousal and lasting declarative memory, *Trends Neurosci.*, 21 (1998) 294-299.
- [5] Cahill, L., Babinsky, R., Markowitsch, H.J. and McGaugh, J.L., The amygdala and emotional memory, *Nature*, 377(1995) 295-296.
- [6] Ishikawa, K., McGaugh, J.L. and Sakata, H., Brain processes and memory, Proceeding of the 16th Nihon international symposium on Brain processes and memory, Tokyo, Japan, 1995, 29 Nov-2 Dec, 39-54.
- [7] Liberzon, I. and Young, E.A., Effects of stress and glucocorticoid on CNS oxytocin receptor binding, *Psychoneuroendocrinology*, 22 (1997) 411-422.
- [8] McGaugh, J.L., Cahill, L. and Roozendaal, B., Involvement of the amygdala in memory storage interaction with other brain systems, *Proc. Natl. Acad. Sci.*, 93 (1996) 13508-13514.
- [9] McGaugh, J.L. and Introini-Collison, I.B. and Nagahara, A.H., Memory-enhancing effects of posttraining naloxone:involvement of β -noradrenergic influences in the

- noradernergic activation in the basolateral amygdala, Proc. Natl. Acad. Sci, 94 (1997) 14053-14053.
- [21] Sandi, C. and Rose, S.P., Corticosterone enhances long-term retention in one-day-old chicks trained in a weak passive avoidance learning paradigm, Brain Res, 647 (1994) 106-112.
- [22] Sandi, C. and Rose, S.P., Corticosterone receptor antagonists amnestic for passive avoidance learning in day-old chicks, Euro. J. Neneurosci., 6 (1994)1292-1297.
- [23] Vafaei, A. A., Rashidy-Pour, A., Sharifi, M.R., The effect of reversible inactivation of basolateral amygdala on passive avoidance learning in male and female rats, Physiol, Res, 48 (1999)132 (Abstract).
- [17] Roozendaal, B. and McGaugh, J.L., Glucocorticoid receptor agonist and antagonist administration into the basolateral amygdala but not central amygdala modulates memory storage ,Neurobiol. Learn. Mem., 67 (1996) 176-179.
- [18] Paxinos, G. and Watson, C., The rat brain in stereotaxic coordinates, 2nd ed, Academic press, Orlando, 1986.
- [19] Parent, M.B. and McGaugh, J.L., Posttraining infusion in to the amygdala basolateral complex impairs retention of inhibitory avoidance training, Brain Res, 97 (1994) 97-103.
- [20] Quirarte, G.L., McGaugh, J.L. and Roozendaal, B., Glucocorticoid enhancement of memory storage involves

Effects of dexamethasone injection into dentate gyrus of the hippocampus on memory storage in rat

A. A. Vafaei^{*1} (M.Sc), A. Rashidy-Pour² (Ph.D), M. R. Sharifi¹ (M.D)

1- Department of Physiology, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

2- Department of Physiology, School of Medicine, Semnan University of Medical Sciences, Semnan, Iran.

Introduction. The present experiments examined the role of glucocorticoids in dentate gyrus (DG) of the hippocampus on retention of passive avoidance learning.

Materials and Methods. Male wistar rats were implanted bilaterally with cannulae aimed at DG and were trained in one trial step-through passive avoidance task (1 mA footshock, 1.5 s). Glucocorticoids receptor agonist dexamethasone (2.5 µg/ul per side) was injected bilaterally into DG immediately and 60, 90 or 120 min after training. Retention test was done two days later.

Results. The data indicated that infusion of dexamethasone immediately and 60 min but not 90 or 120 min after training into DG significantly enhanced retention performance.

Conclusion. The above results show that glucocorticoids play an important role in consolidation of emotional memory in DG of the hippocampus at least 60 min after training.

Key words: Dentate gyrus; Dexamethasone; Glucocorticoids; Memory retention

* Corresponding author. Fax: 0231-31551; Tel: 0231-32080